

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Davida Hipšra, soudce Milana Podhrázkého a soudkyně Jiřiny Chmelové v právní věci žalobkyně: **Odborová organizace Sluníčko**, sídlem Petrušov 152, Staré Město, proti žalovanému: **Úřad vlády České republiky**, sídlem nábřeží Edvarda Beneše 128/4, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 5. 2025, č. j. 3 A 44/2024-24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 28. 6. 2024, č. j. 43081-2024-UVCR, vedoucí žalovaného zamítl rozklad žalobkyně proti rozhodnutí ze dne 10. 6. 2024, č. j. 41026-2024-UVCR (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaný podle § 15 odst. 1, § 8a a § 12 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“), s přihlédnutím k § 153 odst. 2 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „služební zákon“), odmítl žádost žalobkyně o informace ze dne 25. 5. 2024. Žalobkyně žádala o poskytnutí služebního hodnocení nejvyššího státního tajemníka za období od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 včetně příloh a návrhu ministra na toto hodnocení včetně příloh.

II.

[2] Žalobkyně podala proti výše uvedenému rozhodnutí žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který rozsudkem ze dne 16. 5. 2025, č. j. 3 A 44/2024-24, napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Městský soud dospěl k závěru, že § 153 odst. 2 služebního zákona nelze vykládat tak, že znemožňuje poskytnutí jakékoliv informace, která je obsažena v osobním spise. Žalobkyně se nedomáhala nahlédnutí do osobního spisu podle § 153 odst. 2 služebního zákona, ani o zaslání celé kopie osobního spisu nebo kopie podstatné části osobního spisu. Domáhala se toliko poskytnutí vybraných informací – služebního hodnocení nejvyššího státního tajemníka za rok 2023 včetně příloh a návrhu ministra vnitra na toto služební hodnocení včetně příloh. Žádost žalobkyně tedy podléhala režimu informačního zákona a žalovaný neměl právo tyto informace neposkytnout s odkazem na § 153 odst. 2 služebního zákona. K tvrzení žalovaného, že informace nelze poskytnout rovněž s ohledem na § 8a odst. 1 informačního zákona, městský soud uvedl, že služební hodnocení je sice osobním údajem, to je však pro posouzení žádosti podle § 8a odst. 2 informačního zákona pouze první část posouzení. Právě okolnost, že se jedná o osobní údaj, je prvním krokem pro další zkoumání skutečnosti, zda jde o údaj, který vypovídá o funkčním a pracovním zařazení zaměstnance veřejné správy. To je naopak důvodem pro poskytnutí informace, nikoliv pro její odmítnutí. V projednávané věci žalovaný existenci § 8a odst. 2 informačního zákona vůbec nezohlednil. Místo toho rovnou a bez dalšího požadované informace podřadil pod § 8a odst. 1 informačního zákona. Z napadeného a ani prvostupňového rozhodnutí není zřejmé, proč by služební hodnocení nejvyššího státního tajemníka (který je zjevně funkcionářem veřejné správy) nemělo vypovídat o jeho úřední činnosti nebo pracovním zařazení. Nedostatečným odůvodněním neposkytnutí služebního hodnocení tak žalovaný napadené rozhodnutí zatížil vadou nepřezkoumatelnosti. K tvrzení žalovaného, že v případě žalobkyně nejde o uplatňování práva na informace, ale o zneužití tohoto práva, městský soud uvedl, že informační zákon na možné zneužití práva pamatuje a odmítnutí žádosti pro zneužití práva upravuje v ustanovení § 11a. Z výrokové části prvostupňového rozhodnutí je však zřejmé, že žalovaný opřel své rozhodnutí o jiná ustanovení informačního zákona a služebního zákona. Zda se v případě žalobkyně jedná o zneužití práva, resp. zda by žalovaný mohl odmítnout žádost žalobkyně z tohoto zákonného důvodu, proto městský soud nemohl v tomto řízení hodnotit.

III.

[4] Proti rozsudku městského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[5] Stěžovatel má za to, že požadovaná informace je na základě zákonné úpravy součástí osobního spisu státního zaměstnance, což je relevantním důvodem pro odmítnutí žádosti o informace podle § 153 odst. 2 služebního zákona. Právo nahlížet do osobního spisu nelze vykládat ve smyslu § 38 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), který upravuje nahlížení do správního spisu.

pokračování

Správní řád jako výsostně obecná právní úprava v § 38 odst. 2 výslovně umožňuje nahlédnout do spisu (tedy možnost seznámit se s jeho obsahem, pořizovat si z něj kopie a s takto získanými informacemi dále nakládat) jakékoliv osobě, která prokáže právní zájem nebo jiný právní důvod, tedy zcela neurčitě vymezenému okruhu osob. Naproti tomu služební zákon jako předpis upravující úzce vymezenou skupinu služebních vztahů státních zaměstnanců vymezuje v § 153 odst. 2 taxativně okruh osob a orgánů, které mají možnost do osobního spisu státního zaměstnance nahlížet. Jde přitom o osoby stojící uvnitř daného služebního úřadu, které jsou ve vztahu k dotčenému státnímu zaměstnanci v nadřízeném postavení, nebo orgány veřejné moci, u nichž to vyplývá z jejich působnosti. Na rozdíl od úpravy nahlížení do správního spisu podle § 38 odst. 2 správního řádu se zde tedy zjevně nepočítá s možností existence nějakého právního zájmu nebo jiného vážného důvodu, aby byl přístup do osobního spisu (v jakémkoliv rozsahu) umožněn jiným osobám. Smyslem této úpravy pak zjevně je zajistit důvěrnost a ochranu údajů obsažených v osobních spisech, které se týkají vždy výhradně jednotlivých státních zaměstnanců, o nichž jsou tyto spisy vedeny. Pokud tedy městský soud odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 10 As 118/2018-53, vztahující se k právu nahlížet do správního spisu podle § 38 odst. 2 správního řádu a k možnosti obcházet omezení vyplývající z tohoto ustanovení formálním podřazením žádosti o takový přístup režimu informačního zákona, pak podle názoru stěžovatele vzhledem k uvedeným odlišnostem mezi oběma typy spisů nejde o rozsudek zcela přílehlavý na věc žalobkyně. Navíc, pokud by bylo možno v režimu informačního zákona takto žádat o poskytnutí jednotlivé části obsahu osobního spisu, pak by se žadatel, popřípadě v součinnosti s jinými osobami, která by mohla být velmi obtížně prokazatelná, snadno mohl postupnými kroky dostat k celému osobnímu spisu. Takový výklad a přístup by speciální úpravu nahlížení do osobního spisu de facto zcela vyprázdnil. Jakkoliv jde v předmětném případě o osobu nejvyššího státního tajemníka, který je představeným a vrcholným funkcionářem veřejné správy, úprava osobního spisu a ochrana údajů v něm obsažených dopadá nejen na státní zaměstnance zařazené ve služebních úřadech na služebních místech představených, ale na všechny státní zaměstnance. Pokud by tedy byl akceptován výklad umožňující uvedenou „salámovou metodou“ získávat přístup nejen k jednotlivým dokumentům a údajům z osobních spisů, ale k celým těmto osobním spisům, osobám, které z povahy věci nemohou mít na jejich získání žádný právní zájem, fakticky by byl popřen smysl ochrany informací vedených o státních zaměstnancích v osobních spisech, jenž je vyjádřen striktně omezeným výčtem osob, jež se s těmito informacemi mohou seznámit.

[6] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[7] Žalobkyně se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

IV.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Podle § 153 odst. 2 služebního zákona, ve znění účinném v době vydání napadeného rozhodnutí, platí, že *do osobního spisu mají právo nahlížet služební orgán, jakož i představení, kteří jsou státnímu zaměstnanci nadřizeni. Právo nahlížet do osobního spisu, jakož i právo na pořízení opisu osobního spisu má Ministerstvo vnitra, orgán inspekce práce, Úřad pro ochranu osobních údajů, soud, státní zástupce, policejní orgán, Národní bezpečnostní úřad a zpravodajská služba.*

[11] Od práva nahlížet do osobního spisu, které se vykládá jako právo seznamovat se s obsahem osobního spisu, je třeba odlišit poskytování jednotlivých písemností z tohoto spisu ve specifických případech (např. předkládání jednotlivých písemností kontrolnímu nebo auditnímu orgánu, který si tyto písemnosti vyžádal v souvislosti s předmětem kontroly prováděné ve služebním úřadu). Takovým specifickým případem je podle názoru kasačního soudu i situace, kdy je podána žádost podle informačního zákona o poskytnutí konkrétně vymezené informace, která je obsažena v osobním spisu státního zaměstnance. Městský soud správně poukázal na skutečnost, že žalobkyně se nedomáhala nahlédnutí do osobního spisu, ani zaslání celé kopie osobního spisu nebo kopie jeho podstatné části, žádala pouze o poskytnutí konkrétně vymezených informací (služebního hodnocení nejvyššího státního tajemníka za období roku 2023 včetně příloh a návrhu ministra na toto hodnocení včetně příloh). K tomu lze ve shodě s městským soudem odkázat na rozsudek ze dne 28. 11. 2018, č. j. 10 As 118/2018-53, č. 3849/2019 Sb. NSS, kde Nejvyšší správní soud uvedl (odst. 18), že *„žádostí podle informačního zákona naopak bude, požaduje-li žadatel jen kopie určitých dokumentů ze spisu (nejčastěji půjde o finální rozhodnutí, může jít ale i o několik málo jiných dokumentů tvořících spis – srov. k tomu např. rozsudek ze dne 1. 4. 2014, č. j. 7 As 64/2013-49).“* Na rozdíl od stěžovatele kasační soud považuje citovaný rozsudek v tomto ohledu za přílehlavý na nyní posuzovanou věc, neboť uvedený závěr byl vysloven obecně v souvislosti s výkladem právního pojmu „nahlížení do spisu“, tj. na jaké případy dopadá právní úprava týkající se nahlížení do spisu (fyzický přístup do spisu, pořízení kopie celého spisu nebo jeho podstatné části) a kdy se naopak postupuje podle informačního zákona (žádost o poskytnutí kopie určitých dokumentů ze spisu). Závěr městského soudu, že žádost žalobkyně podléhala režimu informačního zákona, a proto ji nelze odmítnout pouze s odkazem na § 153 odst. 2 služebního zákona, je tedy správný.

[12] Střet práva na informace s ochranou osobních údajů řeší § 8a informačního zákona. Podle § 8a odst. 1 informačního zákona platí, že *informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.* Ustanovení § 8a odst. 2 informačního zákona však stanoví zvláštní pravidlo vůči § 8a odst. 1 téhož zákona: *Povinný subjekt poskytne osobní údaje o veřejně činné osobě, funkcionáři nebo zaměstnanci veřejné správy, které vypovídají o jeho veřejné nebo úřední činnosti nebo o jeho funkčním nebo pracovním zařazení.*

[13] Povinný subjekt tedy podle § 8a odst. 2 informačního zákona poskytne informaci při současném splnění tří zákonných podmínek: 1) musí jít o osobní údaj týkající se 2) veřejně činné osoby, funkcionáře nebo zaměstnance veřejné správy a 3) vypovídající o jeho veřejné nebo úřední činnosti nebo o jeho funkčním nebo pracovním zařazení (srov. bod 11 rozsudku NSS ze dne 30. 7. 2024, č. j. 1 As 93/2024-26).

pokračování

[14] Žalobkyně požadovala po stěžovateli předložení služebního hodnocení nejvyššího státního tajemníka za období roku 2023 včetně příloh a návrhu ministra na toto hodnocení včetně příloh. Stěžovatel této žádosti nevyhověl rovněž s odkazem na § 8a odst. 1 informačního zákona, přičemž uvedl, že jde o informace, které se mohou dotýkat soukromí, vzdělání, společenského chování, pracovních a osobních kontaktů státního zaměstnance i třetích osob, a vzhledem k tomu, že je funkce nejvyššího státního tajemníka vykonávána pouze jednou konkrétní osobou, která je všeobecně známa, nepřipadá v úvahu ani eventuální anonymizace základních osobních údajů. V případě žalobkyní požadovaných informací není sporu o tom, že se jedná o osobní údaje, které se týkají funkcionáře veřejné správy. V prvostupňovém i rozkladovém rozhodnutí se však stěžovatel vůbec nezabýval tím, zda služební hodnocení nejvyššího státního tajemníka nevypovídá o jeho úřední činnosti nebo o funkčním nebo pracovním zařazení, tedy zda se na požadovanou informaci nevztahuje výjimka o poskytnutí osobních údajů podle § 8a odst. 2 informačního zákona. Stěžovatelovo rozhodnutí o rozkladu je proto nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů; v tomto ohledu se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje se závěrem městského soudu.

[15] Z uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[16] Na závěr Nejvyšší správní soud podotýká, že samostatně nerozhodoval o stěžovatelově návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože o tomto mimořádném opravném prostředku bylo věcně rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí (viz rozsudek NSS ze dne 28. 8. 2003, č. j. 2 Azs 3/2003-44).

[17] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyni, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. srpna 2025

David Hipšr
předseda senátu